

Vergaderjaar 2019–2020

35 300 VII

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (VII) voor het jaar 2020

35 300 B

Vaststelling van de begrotingsstaat van het gemeentefonds voor het jaar 2020

Nr. 92

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 16 december 2019

De comptabiliteitswet schrijft voor dat alle majeure wijzigingen die na tweede suppletoire begroting zijn opgetreden uiterlijk drie dagen voor aanvang van het reces gemeld moeten worden aan beide Kamers der Staten-Generaal. Hierbij informeer ik uw Kamer over enkele zaken die bij de realisatie van de begroting 2019 raken aan het artikelniveau in de begrotingen Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (VII) en het gemeentefonds (B) voor zowel de verplichtingen, de uitgaven als de ontvangsten. Ook vinden er op een aantal artikelen van begrotingshoofdstuk VII beleidsmatige mutaties plaats, welke worden toegelicht in deze brief.

De hieronder genoemde onderwerpen hebben zich voorgedaan na de besluitvorming over de Najaarsnota 2019 en maken geen onderdeel uit van de tweede suppletoire begroting 2019. De begrotingswijzigingen die met de genoemde onderwerpen samenhangen, zullen als onderdeel van de realisatie van de begroting 2019, in de Slotwet 2019 worden verwerkt.

Begroting Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (VII)

Artikel 1 – Openbaar bestuur en democratie

Naar verwachting wordt het verplichtingenbudget op artikel 1 met circa € 0,6 mln. overschreden ten opzichte van de tweede suppletoire begroting 2019.

Artikel 1.1 Bestuur en regio

Bestuur en regio (opdrachten)

Als gevolg van activiteiten in het kader van de versnelling van de versterkingsopgave Groningen wordt het verplichtingenbudget met € 0,35 mln. overschreden.

Artikel 1.2 Democratie

Toerusting en ondersteuning politieke ambtsdragers (subsidies)

Er is een subsidie aan de Nederlandse vereniging voor Raadsleden verstrekt voor activiteiten die bijdragen aan het versterken van de positie van de gemeenteraad en raadsleden in de lokale democratie. Dit draagt voor € 0,25 mln. bij aan de overschrijding op het verplichtingenbudget.

Artikel 3 – Woningmarkt

Exclusief de huurtoeslag vallen op artikel 3 de verplichtingen en uitgaven mogelijk € 1,4 mln. hoger uit dan geraamd bij de tweede suppletoire begroting 2019. Hier staan hogere ontvangsten van € 1,4 mln. tegenover.

Huurtoeslag (inkomensoverdrachten en ontvangsten)

Tot en met oktober laten uitvoeringscijfers van de Belastingdienst over de huurtoeslag zien dat de uitputting van de huurtoeslag tot op heden nagenoeg conform de raming bij de Voorjaarsnota loopt. Momenteel is er (per saldo) sprake van een kleine onderuitputting van circa € 10 mln. Dit beeld kan nog wijzigen en eventueel omslaan in een beperkt tekort. Bij Slotwet wordt uw Kamer geïnformeerd over de definitieve realisatie.

Woningmarkt (bijdragen aan medeoverheden)

Vanuit het beschikbare budget voor de woondeals wordt € 2,4 mln. beschikbaar gesteld als specifieke uitkering aan gemeenten. Bij Slotwet wordt er daarom binnen artikel 3 € 2,4 mln. gerealloceerd van de regeling *Woningmarkt* (subsidies) naar de regeling *Woningmarkt* (bijdragen aan medeoverheden).

WSW risicovoorziening (opdrachten)

Bij de sanering van Vestia is destijds tussen het Centraal Fonds voor de Volkshuisvesting en Vestia afgesproken dat 40% van de kosten die worden gemaakt voor het onderzoek naar de aansprakelijkheid van banken wordt vergoed uit de risicovoorziening voor sanerings- en projectsteun woningcorporaties. Voor de bankkosten in het tweede kwartaal van 2019 heeft Vestia hiervoor een bijdrage van afgerond € 1,4 mln. ontvangen. Deze bijdrage wordt onttrokken aan de risicovoorziening.

Ontvangsten

Stortingen en onttrekkingen aan de risicovoorziening sanerings- en projectsteun woningcorporaties lopen via de uitgaven en ontvangsten van de begroting van het Ministerie van BZK (VII). De bijdrage van afgerond € 1,4 mln. voor de bankkosten tweede kwartaal van 2019 van Vestia, wordt onttrokken aan de risicovoorziening.

Op artikel 4 wordt naar verwachting het verplichtingenbudget per saldo met circa € 60 mln. overschreden ten opzichte van de tweede suppletoire begroting 2019. De overschrijding is het gevolg van aangegane verplichtingen voor het Programma Reductie Energiebesparing (€ 87 mln.), de opdracht 2020–2021 aan de Unie van Waterschappen (€ 10 mln.) en de jaaropdracht 2020 aan RVO.nl (€ 11 mln.).

Op het uitgavenbudget van artikel 4 wordt een overschrijding verwacht van per saldo circa € 10 mln. als gevolg van hogere uitgaven voor de Stimuleringsregeling energieprestatie huursector (STEP).

4.1 Energietransitie en duurzaamheid

Warmtefonds (subsidies)

In het Klimaatakkoord is een Warmtefonds aangekondigd voor particuliere woningeigenaren en Verenigingen van Eigenaren (VvE's). Bij de tweede suppletoire begroting 2019 is het verplichtingenbudget met € 75 mln. opgehoogd, zodat er dit jaar nog voor € 75 mln. aan verplichtingen kan worden verstrekt in het kader van het Warmtefonds. De uitgaven zullen plaatsvinden in 2020 en 2021.

Energiebesparing huursector (subsidies)

De uitgaven in 2019 voor de Stimuleringsregeling energieprestatie huursector (STEP) bedragen € 135,5 mln. en komen daarmee € 11,4 mln. hoger uit dan geraamd bij de tweede suppletoire begroting 2019. RVO.nl heeft in 2019 meer vaststellingen behandeld dan verwacht, waardoor het uitgekeerde subsidiebedrag hoger uitkomt. De overschrijding wordt in mindering gebracht op het uitgavenbudget van 2020.

Programma Reductie Energiebesparing (subsidies)

Gemeenten hebben met hun aanvragen het maximaal beschikbare budget voor het Programma Reductie Energiebesparing (PRE) bereikt (€ 87 mln.). Het beschikbare budget staat in de begroting voor het jaar 2020. Het volledige bedrag wordt nog in 2019 verplicht. De betaling aan gemeenten vindt plaats in 2020.

Energiebesparing koopsector (subsidies)

SEEH+ is in september 2019 gestart. Voor SEEH+ was de prognose dat van de € 13 mln. subsidie budget € 5 mln. zou worden uitgeput, daarom is bij tweede suppletoire begroting € 8 mln. teruggevloeid naar de EZK begrotingsreserve. Op basis van de nieuwe prognose blijkt dat € 2,1 mln. over blijft. Deze middelen blijven voor het doel beschikbaar en worden meegenomen naar 2020.

Energietransitie en duurzaamheid (opdrachten)

Onderdeel van het Klimaatakkoord is het vaststellen van een isolatiestandaard en streefwaarden voor bestaande Nederlandse woningen. Het Ministerie van EZK ontvangt in 2019 nog een bijdrage van circa € 0,1 mln. voor het uitvoeren door ECN-TNO van berekeningen voor kosten en baten van verschillende mogelijke isolatieniveaus van standaard- (hele gebouw) en streefwaarden (gebouwdelen), voor zowel verhuurders, huurders als eigenaar-bewoners.

RVO.nl (energietransitie en duurzaamheid) (bijdragen aan agentschappen)

De jaaropdracht 2020 aan RVO.nl is reeds in 2019 als verplichting vastgelegd. Dit draagt voor circa € 11 mln. bij aan de overschrijding van het verplichtingenbudget.

Energietransitie en duurzaamheid (Bijdragen aan ZBO's/RWT's)

Voor de Unie van Waterschappen wordt de jaaropdracht 2020–2021 voor het Nationaal Programma Regionale Energiestrategie (NP RES) van circa € 10 mln. verplicht. De uitgaven vinden plaats vanaf 2020.

EGO (bijdragen aan andere begrotingshoofdstukken)

Er wordt bij Slotwet circa € 0,1 mln. overgeheveld naar het Ministerie van OCW voor een onderzoeksproject gericht op Klimaatadaptatie (in de gebouwde omgeving). Dit is onderdeel van de Nederlandse Wetenschaps Agenda.

Ontvangsten

De uitvoeringskosten van RVO.nl voor onder andere de Stimuleringsregeling energieprestatie huursector (STEP) vallen lager uit dan geraamd. Dit leidt naar verwachting tot meerontvangsten van circa € 0,1 mln.

Artikel 5 – Ruimtelijke ordening en omgevingswet

Op artikel 5 wordt het verplichtingen- en uitgavenbudget mogelijk met € 1 mln. overschreden ten opzichte van de tweede suppletoire begroting 2019.

Artikel 5.1 Ruimtelijke ordening

Ruimtelijk instrumentarium diversen (subsidies)

Er wordt een subsidie verstrekt aan het Architecture Workroom Brussels voor het opzetten van het kennis- en innovatietraject «Delta Atelier 2019». Daarnaast wordt er een subsidie verstrekt aan de stichting Landschapstriënnale voor de «Landschapstriënnale 2020». Bij Slotwet wordt er daarom binnen artikelonderdeel 5.1 circa € 0,2 mln. gerealiseerd van de regeling *Ruimtelijk instrumentarium diversen* (opdrachten) naar de regeling *Ruimtelijk instrumentarium diversen* (subsidies).

Geo-informatie (bijdragen aan ZBO's/RWT's)

Het Ministerie van IenW draagt circa € 0,3 mln. bij aan het Omgevingsloket Online (OLO).

Diverse bijdragen (bijdragen aan medeoverheden)

Het Ministerie van IenW ontvangt een bijdrage voor het beheer van ICT-systemen op het gebied van ruimtelijke ordening. Daarom wordt er bij Slotwet binnen artikelonderdeel 5.2 circa € 0,1 mln. gerealiseerd van de regeling *Programma Ruimtelijke Ontwerp* (opdrachten) naar de regeling *Diverse bijdragen* (bijdragen aan medeoverheden).

Artikel 5.2 Omgevingswet

Kadaster (bijdragen aan ZBO's/RWT's)

Aan het Kadaster wordt een bijdrage verstrekt voor het afmaken van het basisniveau Digitaal Stelsel Omgevingswet Landelijke Voorziening (DSO-LV) in het eerste kwartaal van 2020. Bij Slotwet wordt daarom binnen artikelonderdeel 5.2 circa € 1 mln. gerealloceerd van de regeling *Aan de Slag* (bijdragen aan medeoverheden) naar de regeling *Kadaster* (bijdragen aan ZBO's/RWT's).

Aan de Slag (bijdragen aan agentschappen)

Aan Rijkswaterstaat (RWS) wordt een bijdrage verstrekt voor het afmaken van het basisniveau Digitaal Stelsel Omgevingswet Landelijke Voorziening (DSO-LV) en voor eenmalige migratiekosten voor de overgang van het Standaard Platform van het Ministerie van IenW naar het Ministerie van BZK (Logius). Bij Slotwet wordt er daarom binnen artikel 5.2 circa € 1 mln. gerealloceerd van de regeling *Aan de Slag* (bijdragen aan medeoverheden) naar de regeling *Aan de Slag* (bijdragen aan agentschappen). Daarnaast wordt er vanuit artikel 6 € 1 mln. bijgedragen.

Ontvangsten

De ontvangsten op artikel 5 vallen circa € 1 mln. lager uit dan geraamd bij de tweede suppletoire begroting 2019. Dit als gevolg van lagere afrekeningen met ICTU (€ 0,8 mln.) en Geonovum (€ 0,2 mln.).

Artikel 6 – Overheidsdienstverlening en informatiesamenleving

Artikel 6.2 Overheidsdienstverlening, informatiebeleid en informatiesamenleving

Overheidsdienstverlening (subsidies)

De uitgaven in het kader van het project Digitaal Samenwerken vallen naar verwachting hoger uit dan geraamd bij de tweede suppletoire begroting 2019. Daarom wordt er bij Slotwet binnen artikelonderdeel 6.2 circa € 0,4 mln. gerealloceerd van de regeling *overheidsdienstverlening* (opdrachten) naar de regeling *Overheidsdienstverlening* (subsidies).

RDW (bijdrage ZBO's/RWT's)

In verband met het uitstel van de ingangsdatum van de Wet Digitale Overheid (WDO) zal de RDW ook voor het eerste kwartaal van 2020 een bijdrage blijven ontvangen voor de bekostiging van de chip op het rijbewijs. Bij Slotwet wordt er daarom binnen artikelonderdeel 6.2 circa € 1 mln. gerealloceerd van de regeling *Logius* (bijdragen aan agentschappen) naar de regeling *RDW* (ZBO's/RWT's).

Diverse regelingen binnen artikelonderdeel 6.2

Bij Slotwet wordt er vanuit diverse regelingen binnen artikelonderdeel 6.2 in totaal € 1 mln. overgeheveld naar artikel 5 ten behoeve van eenmalige migratiekosten voor de overgang van het Standaard Platform van het Ministerie van IenW naar het Ministerie van BZK (Logius)

Artikel 6.5 Identiteitsstelsel

Rv/G (bijdragen aan agentschappen)

Bij tweede suppletoire begroting 2019 heeft er per abuis een onjuiste mutatie plaatsgevonden op de regeling *Rv/G* (bijdragen aan agentschappen). Middelen op de regeling *Rv/G* zijn ten onterechte ingezet als dekking van diverse problematiek binnen de begroting van BZK. Als gevolg van meerontvangsten had de ontvangstenraming bij de tweede suppletoire begroting 2019 opgehoogd moeten worden. Bij Slotwet wordt deze omissie van circa € 7,4 mln. hersteld.

Artikel 6.6 Investeringspost digitale overheid

Logius (bijdragen aan agentschappen)

Logius ontvangt een bijdrage voor de realisatie van projecten in het kader van het programma eID en het programma Machtigen. Bij Slotwet wordt er daarom binnen artikelonderdeel 6.6 € 1,7 mln. gerealloceerd van de regeling *Doorontwikkeling en innovatie digitale overheid* (opdrachten) naar de regeling *Logius* (bijdragen aan agentschappen).

Ontvangsten

Bij tweede suppletoire begroting 2019 heeft er per abuis een onjuiste mutatie plaatsgevonden op de regeling *Rv/G* (bijdragen aan agentschappen). Middelen op de regeling *Rv/G* zijn ten onrechte ingezet als dekking van diverse problematiek binnen de begroting van BZK. Als gevolg van meerontvangsten had de ontvangstenraming bij de tweede suppletoire begroting 2019 opgehoogd moeten worden. Bij Slotwet wordt deze omissie van circa € 7,4 mln. hersteld.

Artikel 7 – Werkgevers- en bedrijfsvoeringsbeleid

Op artikel 7 wordt het verplichtingenbudget mogelijk met circa € 2 mln. overschreden ten opzichte van de tweede suppletoire begroting 2019.

Artikel 7.1 Werkgevers- en bedrijfsvoeringsbeleid

Digitale dienstverlening (opdrachten)

In de tweede suppletoire begroting 2019 is per abuis een negatief bedrag van circa € 0,2 mln. opgenomen bij de regeling *digitale dienstverlening* (opdrachten). In het kader van het programma MOOI is er budget van artikel 7 naar artikel 6 overgeheveld, maar hierbij is er een te hoog bedrag overgeheveld. Bij Slotwet wordt deze omissie van € 0,2 mln. hersteld.

Doorontwikkeling Rijksbrede ICT voorzieningen (bijdragen aan agentschappen)

In het kader van de doorontwikkeling Rijksbrede ICT voorzieningen worden er aan SSC-ICT en Dienst Publiek en Communicatie bijdragen verstrekt van in totaal circa € 0,5 mln. Bij Slotwet wordt er daarom binnen artikelonderdeel 7.1 € 0,5 mln. gerealloceerd van de regeling *Bedrijfsvoeringsbeleid* (opdrachten) naar de regeling *Doorontwikkeling Rijksbrede ICT voorzieningen* (bijdragen aan agentschappen).

Bijdragen aan gemeenten (bijdragen aan medeoverheden)

In de gemeente Tiel heeft een incident plaatsgevonden waarbij een gemeenteambtenaar slachtoffer is geworden van een aanslag met een brandbom. De gemeente ontvangt een bijdrage van circa € 0,05 mln. in de kosten als gevolg van het incident.

Daarnaast wordt er een bijdrage van circa € 0,1 mln. verstrekt aan Saba in het kader van het versterken van een weerbaar bestuur en een veilige en integere organisatie.

ICTU (bijdragen aan ZBO's/RWT's)

Aan ICTU worden bijdragen verstrekt voor het programma Vensters (€ 0,4 mln.) en voor het programma Internetspiegel (€ 1,6 mln.). Dit leidt mogelijk tot een overschrijding op het verplichtingenbudget van circa € 2 mln. ten opzichte van de tweede suppletoire begroting 2019.

Artikel 11 – Centraal apparaat

Personele uitgaven

Bij Slotwet wordt er circa € 2 mln. overgeheveld van de begroting van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid naar de begroting van BZK voor de dienstverlening van Doc-Direkt.

Gemeentefonds (B)

Onderzoek gemeentefonds

Bij het budget voor onderzoeken naar de omvang en verdeling van het gemeentefonds en voor het onderhoud van het verdeelsysteem wordt in 2019 het verplichtingenbudget overschreden met circa € 0,15 mln. Dit bedrag is een saldo van een overschrijding van ca. € 0,2 mln. op het instrument Opdrachten en een onderschrijding van ca. € 0,05 mln. op het instrument Bijdragen ZBO's/RWT's. In aanvulling op de eerder gerealiseerde opdrachten voor de grootscheepse herijking van het verdeelmodel van het gemeentefonds zijn in het najaar nog enkele aanvullende onderzoeken gestart. Daarnaast vallen ook de kosten voor onderhoud en ontwikkeling van de Database gemeentefinanciën hoger uit dan eerder geraamd.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
R.W. Knops